

ПАМ'ЯТКА ДЛЯ ПЕДАГОГІВ

«Що робити педагогу, якщо дитина повідомила про насильство?»

Головне правило

Повірити дитині. Забезпечити безпеку. Вислухати. Не допитувати. Повідомити керівника.

Дитина дошкільного віку може не вміти чітко пояснити, що з нею сталося. Навіть уривчаста розповідь, малюнок, гра, поведінкові зміни або слова дитини, які викликають занепокоєння, потребують уважного та професійного реагування.

1. СПОКІЙНО ВИСЛУХАЙ ДИТИНУ

Якщо дитина сама розповіла про насильство:

- зупинися і приділи їй увагу;
- говори спокійним голосом;
- дай дитині можливість висловитися;
- не перебивай;
- не показуй шоку, обурення або страху;
- приймай слова дитини серйозно.

Можна сказати:

«Я тебе чую».

«Дякую, що ти мені розповів/розповіла».

«Ти правильно зробив/зробила, що сказав/сказала мені».

«Ти не винен/не винна».

«Я допоможу тобі».

«Зараз ми подумаємо, як зробити так, щоб ти був/була у безпеці».

2 НЕ ЗВИНУВАЧУЙ ДИТИНУ

Ніколи не говори:

- ✗ «Чому ти раніше не сказав/сказала?»**
- ✗ «Чому ти не захистився/захистилася?»**
- ✗ «Ти, мабуть, сам/сама його спровокував/спровокувала».**
- ✗ «Ти неправильно все зрозумів/зрозуміла».**
- ✗ «Не вигадуй».**
- ✗ «Цього не могло бути».**

3. НЕ ДОПИТУЙ ДИТИНУ

Педагог не проводить розслідування.

Не потрібно ставити багато запитань або змушувати дитину повторювати розповідь.

Не запитуй:

- «А він точно тебе бив?»
- «Скільки разів він це зробив?»
- «А що саме він тобі зробив?»
- «А мама бачила?»
- «Ти впевнений/впевнена?»

Якщо необхідно уточнити ситуацію, використовуй відкриті запитання:

- «Розкажи мені, що сталося».
- «Що було потім?»
- «Де це сталося?»
- «Хто був поруч?»
- «Чи ти зараз у безпеці?»

4. НЕ ОБІЦЯЙ ПОВНОЇ ТАЄМНИЦІ

Не говори:

- «Я нікому про це не скажу».

Правильно:

«Я не буду розповідати про це всім. Але я маю повідомити дорослому, який може допомогти нам забезпечити твою безпеку».

5. НЕГАЙНО ПОВІДОМ КЕРІВНИКА

Після отримання інформації педагог:

повідомляє директора ЗДО про можливий випадок насильства або жорстокого поводження з дитиною.

Не потрібно чекати:

- поки з'являться докази;
- поки ситуація повториться;
- поки дитина розповість усе детально;
- поки педагог сам переконається, що це «точно насильство».

Пам'ятай:

Педагог не встановлює факт насильства. Педагог повідомляє про можливий випадок.

6. ЯКЩО ДИТИНІ ЗАРАЗ НЕБЕЗПЕЧНО

Якщо дитина перебуває у безпосередній небезпеці:

НЕГАЙНО:

1. забезпеч безпечне місце;

2. не залишай дитину саму;
3. припини небезпечний контакт, якщо це безпечно;
4. повідом директора;
5. забезпеч необхідну медичну/екстрену допомогу;
6. дій відповідно до встановленого алгоритму реагування.

7. ЗАФІКСУЙ ІНФОРМАЦІЮ

Після повідомлення дитини педагог має передати керівнику відомі йому факти.

За необхідності робиться письмовий запис:

Дата, час: _____

Де перебувала дитина: _____

Що повідомила дитина:

« _____ »

Що спостерігав педагог:

Кому передано інформацію:

Дата та час повідомлення директора:

8. НЕ ПРОВОДЬ ВЛАСНЕ РОЗСЛІДУВАННЯ

Педагог не має права самостійно:

- ☒ з'ясовувати стосунки з можливим кривдником;
- ☒ звинувачувати батьків;
- ☒ вимагати пояснень від іншої дитини;
- ☒ допитувати свідків;
- ☒ збирати «докази» самостійно;
- ☒ обговорювати ситуацію з іншими батьками;
- ☒ поширювати інформацію в груповому чаті;
- ☒ розповідати колегам, які не залучені до реагування.

9. ПІДТРИМУЙ ДИТИНУ ПІСЛЯ ПОВІДОМЛЕННЯ

Після повідомлення дитині особливо важливо відчувати:

- безпеку;
- прийняття;
- підтримку;
- передбачуваність;

- доброзичливе ставлення.

Продовжуй звичайну освітню діяльність, не виділяючи дитину перед групою.

Не потрібно:

- ✗ постійно запитувати: «Ну як ти? Тобі вже краще?»
- ✗ нагадувати дитині про подію;
- ✗ розповідати іншим дітям про ситуацію;
- ✗ демонструвати жалість.

10. ДОТРИМУЙСЯ КОНФІДЕНЦІЙНОСТІ

Інформація про можливий випадок насильства:

НЕ ОБГОВОРЮЄТЬСЯ:

- у присутності дітей;
- з іншими батьками;
- у батьківських чатах;
- у соціальних мережах;
- з працівниками, які не беруть участі в реагуванні.

АЛГОРИТМ «5 КРОКІВ»

1. ПОЧУЙ

Спокійно вислухай дитину.

2. ПІДТРИМАЙ

Повір, не звинувачуй, заспокой.

3. ЗАХИСТИ

Забезпеч безпечне місце.

4. ПОВІДОМ

Негайно повідом керівника ЗДО.

5. НЕ РОЗСЛІДУЙ

Не допитуй, не звинувачуй, не встановлюй винного самотійно.

Пам'ятай

Дитина, яка розповіла про насильство, зробила важливий крок. Від реакції дорослого залежить, чи відчужує вона себе почуттями, захищеною та в безпеці.

Твоя реакція має бути:

спокійною → доброзичливою → підтримувальною → професійною → конфіденційною.

Не мовчи. Не допитуй. Не звинувачуй. Не розголошуй.

Почуй. Підтримай. Захисти. Повідом.